

[Hans Hedtoft.]

slesvig-Stemningen maa tale aabent og klart om her i Salen; er, om Regeringen har til Hensigt at gaa til en officiel diplomatisk Offensiv for at sikre Danskheden i Sydslesvig denne Frihed i Form af en ændret statslig Stilling.

Jeg minder i denne Forbindelse om den højtærede Statsministers senere Udtalelse om, at „hvis der ikke er noget hverken at vinde eller tabe, hvorfor skal man saa ofre baade Arbejde og Penge og Initiativ?“

Efter hele den Maade, mange Venstremænd og nu ogsaa den højtærede Statsminister her i Tinget har kørt denne Sag op paa, er det ikke længere nok at tale teoretisk om national Selvbestemmelsesret. Baade Sydslesvigerne og hele det danske Folk og ogsaa Omverdenen — for saa stort er det Spørgsmaal jo nu slaæet op — har efter alt det forudgaaende Krav paa at faa ren Besked. Naar Statsministeren nu tager Afstand fra Vendingen om Løsrivelse fra Tyskland, spørger jeg: Hvad er det da, Regeringen vil? Har Regeringen Planer om andre Former for Indgreb til Fordel for Sydslesvigs Frihed? Har den højtærede Statsminister nogen begrundet Mening om, hvorvidt de Allierede har Interesse og Forstaaelse for saadanne Planer? Vilde det mon ikke snarere være dem imod paa Grund af de Vanskeligheder, det kan skabe, og maa det ikke formodes at stride mod de Interesser, der gør sig gældende blandt dem — altsaa blandt de Allierede? Jeg tror nemlig, det er rigtigt, naar et københavnsk Blad for kort Tid siden skrev — det var „Nationaltidende“ den 21. November —:

„Heller ikke paa længere Sigt, og naar Talen er om Sydslesvigs fremtidige statsretlige Stilling, kan vi vente let og banet Vej. Thi atter her skal vi forhandle med Stormagterne, som vel er os venligsindede, men som er tilbøjelige til at se det sydslesvigiske Spørgsmaal paa Baggrund af en europæisk Enhed, hvor Forskydninger paa det ene Punkt let kan skabe Præcedens for noget andet, man ønsker at undgaa paa andre Punkter.“

Læg Mærke til det, højtærede Statsminister: Forskydninger paa det ene Punkt kan let skabe Præcedens for noget, man ønsker at undgaa paa andre Punkter. I dette Øjeblik er hele Verden i Smeltedigelen, og modstridende Stormagtsinteresser gør sig stadig gældende. Fra dansk Side har vi derfor den dybeste Interesse i at veje vore Ord i denne Sag for ikke at fremkalde falske Forestillinger hverken i Sydslesvig, i Danmark eller hos de Allierede.

Trods alt dette, som virkelig stemmer til Eftertanke, har mange Venstremænd været meget aggressive og krævet et eller andet aktivt Skridt for Sydslesvigs Frigørelse. Hvilket Grundlag mener man at kunne finde herfor? Udsigterne og Situationen i Sydslesvig i Dag er mig bekendt følgende: En væsentlig Del af Bønderne er ikke med i Arbejdet for Danmark, saa at sige alle Kommuner følger deres Partis Parole om at vende sig mod enhver Form for national Separatisme, og et ikke uvæsentligt — og saa vidt jeg ved stigende — Tal inden for Socialdemokraterne følger den tilsvarende Parole fra deres tyske Partiledelse. Jo stærkere Konturerne af et samlet, centralledet Tyskland toner frem, des stærkere føles Dragningen mod Syd. Al Sandsynlighed taler for, at denne Stemning vil vokse, efterhaanden som der indtræder ordnede Forhold i Tyskland.

For mange af de hidtil tyske Slesvigerne, som er med i Bevægelsen, var det utvivlsomt i Begyndelsen, og er det maaske endnu, mere Ønsket om at komme ud af det tyske Fallitbo for en Tid, end det var Længsel efter Danmark. Den ubetingede Loyalitet, de alle sammen tilsiger, er saa kategorisk, at jeg aabent siger, at den næsten forskrækker mig. Enhver kan sige sig selv, at en Mindretalsordning vilde blive nødvendig, og den store kompakte Tyskhed, der i de fleste Egne vilde blive Tale om, vilde skabe os meget store Vanskeligheder.

Maa jeg i denne Forbindelse minde om, hvad den kendte Friser, Cornelius Petersen, der i sin Tid ønskede Tilslutning til Danmark, skrev i Genforeningstiden i et Skrift. Det hed heri bl. a. — jeg beder den højtærede Formand om Tilladelse til at citere —:

„For os Tyskere vil en Grænse langt mod Syd have følgende Fordele: Vi vil danne en Masse, som man vil være nødt til at regne med. Man vil ikke kunne afvise os, fordi vi var for faa. Det vilde være nødvendigt at anvende Tvesprogethed i Forvaltning og Kirke, nogle Steder vilde Tysk endog være helt herskende (Frisland, Ejdersted, Angel). Der vilde dannes en tysk Kulturkreds (tyske Seminarier og tyske Lærestole ved det senere Universitet i Flensborg)“

Jeg synes virkelig, denne Betragtning har noget at sige os og de mange stemningsbetonede Landsmænd, der findes i Dag. Saadan er altsaa Situationen, og paa denne Baggrund gentager jeg mine Spørgsmaal til den højtærede Statsminister: Vil Regeringen og vil Venstre drage Konsekvensen af deres stærke Tale og mange Løfter om et